

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Kohteiden nimet:	SIGURD FROSTERUKSEN PUISTO	Piirustus nro:t:	VIO 6258/1
Selostuksen laati:	Petra Rantalainen projektinjohtaja	pvm:	16.9.2022
Selostuksen hyväksyi:	Jussi Luomanen kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö	pvm:	16.9.2022
	Kaupunkiympäristölautakunta	pvm:	13.12.2022

Kohde

Sigurd Frosteruksen puisto sijaitsee osin Etu-Töölön (13) kaupunginosassa ja osin Taka-Töölön (14) kaupunginosassa osa-alueilla 130 Etu-Töölö ja 140 Taka-Töölö. Alue on voimassa olevassa asemakaavassa nro 11290 VP merkinnällä.

Puistosuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Lähtökohdat

Puisto sijaitsee Taivallahden rannassa ja rajautuu idässä Merikannontiehen, etelässä Hiekkarannantiehen sekä kylpylähotellin korttelialueeseen ja lounaassa Hieta-rannan uimarantaan.

Puiston rakentaminen mahdollistaa Taivallahden ranta-alueen kehittämisen virkistysalueena ja vapaa-ajan toimintojen alueena asemakaavan 11290 mukaisesti.

Nykyään puiston alueella sijaitsee muun muassa veneiden talvisäilytyspaikka, koira-aitaus sekä alueella säilyvät minigolfrata ja rantaa kiertävä reitti. Kasvillisuus on pääosin joutomaille tyypillistä kasvillisuutta. Merikannontien rajautuva osuus puistosta on jyrkkää rantaa, jossa kasvaa puita ja pensaita.

Suunnittelualueen maapinta-ala on noin 3,3 ha.

Suunnitelman sisältö

Tavoitteena on toteuttaa kasvillisuudeltaan runsaslajinen ja vihreä Sigurd Frosteruksen merellinen puisto, jossa on mahdollisuus oleskella eri tavoin.

Suunnitelmassa puistoa kiertää kivituhkainen jalankulkureitti, jonka varrelle sijoitetaan istuskelu- ja oleskelualueita. Puistoon rantareitin varrelle sijoitetaan grillipaikka ja penkkejä. Niemen kärkeen, lähelle veden tasoa, suunnitellaan betonirakenteinen, esteetön näköalatasanne, jossa on lepotuoleja. Länsirannalla reitin yhteydessä on maatiilipintainen oleskeluaukio sekä Hiekkarannantien lähellä pieni kuntoilupiste.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Keltainen maatiili jatkaa Töölössä perinteistä maatiilen käyttöä jalankulkualueilla jo 1930-luvulta alkaen.

Kylpylähotellin ympärillä puistoraitti toimii lisäksi hotellin pelastusreitteinä.

Niemen länsiosaan tulee laaja oleskelulle ja pikniktoiminnalle sopiva nurmialue, jonka länsipuolelle laajennetaan Hietarannan uimarantaa. Uimarannalle sijoitetaan puinen reitti, jota pitkin pääsee esteettömästi rantaan. Lisäksi rantaan sijoitetaan suihkut uimarannan käyttäjille. Tulevaisuudessa alueelle voi sijoittaa talviuintipaikan.

Niemen keskiosaan sijoitetaan leikille suunnattu alue, jossa on leikkiin innostavia loivia maastonmuotoja sekä yksittäisiä leikkivälineitä. Leikkivälineet hakevat innoitusta luonnosta ja ovat väri- ja muotomaailmaltaan maanläheisiä.

Taivalsaaren itäpuolen ranta-alueesta kehitetään luontaisen kaltainen merenranta kivikkoineen ja rantakasveineen. Puiston länsipuoli uimarannan yhteydessä on ilmeeltään rakennetumpaa ja uimarantaa rajaa järjestetty kiviheitokeverhous.

Taivallahden pohjukkaan luodaan maatiilipintainen, vihreä ja terassoitu Martta Ypyän aukio, joka toimii arvokkaana päätteenä Hesperian esplanadille. Aukiolla on lisäksi tilavaraus kahvilarakennukselle. Puiston itärannalla oleva yhteyslaiturin toiminto siirretään Martta Ypyän aukion viereen. Aukion reunassa oleva laituritaso jatkuu Merikannontien rannalle suunnitellulle puiselle laiturirakenteelle.

Taivalsaaren tuleva rantaraitti jatkuu aukion reunaa pitkin Merikannontien viereiselle ranta-alueelle. Merikannontieltä rannan laituritasolle on suunniteltu kolme esteetöntä, asfalttipintaista reittiä. Reittien lisäksi rantaan pääsee luonnonkivisiä portaita pitkin. Rannan rinteessä on myös kiviheitokeverhousta, uusia rantaan sopivia puu-, pensas- ja perennaistutuksia sekä oleskelusyvennyksiä.

Merikannontien rannan ja Martta Ypyän aukion puuistutuksissa otetaan huomioon alueella kehitettävä liito-oravayhteys.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Puistossa säilytettävällä ja sinne lisättävällä puustolla luodaan vihreä yleisilme huomioiden kuitenkin riittävät näkymät merelle. Kasvivalinnoilla vahvistetaan alueen nykyisiä luontoarvoja sekä lisätään luonnon monimuotoisuutta. Kasvivalinnoissa otetaan huomioon alueen merellisyys sekä lajien talven- ja tuulenkestävyys.

Puulajeiksi valitaan nopeakasvuisia suojapuulajeja, sekä hitaammin kasvavia kookkaita jalo- ja havupuuta. Kun jalo- ja havupuut ovat kasvaneet täyteen mittaansa, niin suojapuut poistetaan. Alueelle laaditaan puiden hoitoa varten erillinen hoito- ja kehittämissuunnitelma.

Alueella suositaan yksittäisiä maisemapuita ja runkopuuryhmiä, jolloin puiston läpinäkyvyys merimaisemaan säilyy puuistutuksista huolimatta. Taivallahden itäpuolen rantaraitin varten muodostetaan tilavaihtelua, kerroksellisuutta ja tuulensuojaa lisäksi pienillä puulajeilla sekä pensasryhmillä. Puiden määrä ja sijoittelu tarkentuu vielä jatkosuunnittelussa.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Puiston itärantaan kehitetään luonnonmukaisen kaltaista rantakasvillisuutta, kivikorantaa ja niittyä, kun taas länsipuolella on perinteisempää puistokasvillisuutta ja nurmialueita. Martta Ypyän aukiolla Merikannontien viereisellä rantaosuudella on rajatumpia istutusalueita, joilla kasvaa puita sekä alueen luonteeseen sopivia, pääosin matalia heinä, perenna- ja pensasistutuksia.

Myös alueen kalusteet ja pintamateriaalit valitaan ympäristöön ja meriolosuhteisiin sopiviksi ja kalusteissa ja leikkivälineissä suositaan materiaalina puuta.

Pintamateriaalina aukioilla on vaalea maatiili. Alueella käytetään myös luonnonkiveä pienemmillä kiveysalueilla, reunatukina, tukimuureina, portaissa ja kiviheitoke-luiskissa. Lisäksi alueelle sijoitetaan maakiviä.

Puistokäytävät ovat kivituhkapäällysteisiä. Leikkiin tarkoitettulla alueella turvalustana käytetään turvahaketta.

Luontoarvot

Sigurd Frosteruksen puiston pohjoisrajalta alkava Toivo Kuulan puisto on liito-oravan ydinaluetta (kartoitettu v. 2019/2021). Ydinalue jatkuu Merikannontien yli kadun itäpuolella olevan asuintontin pihalle. Lähistöllä liito-oravan ydinaluetta on myös Hiekkarannantien eteläpuolella Hietaniemen hautausmaalla ja sen viereisessä puistossa (kartoitettu v. 2019).

Näiden kahden ydinalueen välissä suunnittelualueella on liito-oravan yhteystarve. Yhteystarve on lahden pohjassa minigolfalueella, Martta Ypyän aukiolla sekä Merikannontien varressa. Yhteystarve huomioidaan alueen suunnitelmissa ja rakentamisen aikana. Merikannontien rannassa kulkevaa yhteyttä täydentää Merikannontien länsipuolisilla tonteilla kulkeva kapea yhteys tontin pihapuita pitkin.

Valaistus

Puistoraittien varrelle asennetaan uudet puistovalaisimet. Ranta-alueille tulee myös erikoisvalaisimia niemen kärkeen sekä Martta Ypyän aukiolle. Lisäksi alueelle tulee tapahtumasähköpisteet ranta-aukiolle ja Martta Ypyän aukiolle.

Tasaus ja kuivatus

Puiston rantaviiva siirtyy suunnitelmassa merelle päin, etenkin puiston länsirannalla, jonne toteutetaan uimarannan jatke. Rakennettavan kylpylähotellin ympärillä puiston tasaus yhteensovitetään hotellin turvalliseen rakennuskorkeuteen.

Puisto suunnitellaan maastonmuodoltaan loivapiirteiseksi ja luonnollisen näköiseksi, niin että se liittyy luontevasti ympäröivään maisemaan. Taivalsaaren maastonmuodoilla luodaan taustarinne Hietaniemen uimarannan laajennusosalle ja piknik- sekä oleskelualueelle.

Rinne suojaa Taivalsaaren itärannan grillipaikkaa ja luonnonmukaista rantaa lounaistuulelta. Maaston korkein kohta on noin +5 metriä meren pinnasta. Länsipuolen rinteestä tehdään loiva, kun taas suojaisempi itäpuoli luiskataan jyrkemmäksi.

PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

Esteettömyys

Sigurd Frosteruksen puiston suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Hoitoluokka

Puisto tulee kuulumaan pääosin hoitoluokkaan A2. Niittyjä tullaan hoitamaan hoitoluokassa B2.